

Tel.: 739 382 958
IČ: 712 949 11

V Brně dne 22.8.2024
č.j.: MŠŠ/134/2024

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ,
VÝCHOVU A OSVĚTU

.....
Petra Putnová
ředitelka školy

I. ANALÝZA PODMÍNEK PRO EVVO NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

1.1. Identifikační údaje školy

Název školy:

Mateřská škola Brno, Šromova 55, příspěvková organizace

Struktura školy:

Adresa školy:

Šromova 645/55, 643 00 Brno

Telefon:

+420739 382 958

E-mail:

mssromova@seznam.cz

Webové stránky:

www.mschrlice.cz

Ředitel/ka školy:

Petra Putnová

Zástupce ředitele:

Michaela Janíková

Koordinátor EVVO:

Petra Putnová

Kontakt na koordinátora EVVO:

mssromova@seznam.cz

Pedagogů celkem:

11

Zaměstnanců celkem:

19

Zřizovatel:

**Statutární město Brno, Městská část Brno – Chrlice,
Chrlické náměstí 4, 643 00 Brno**

1.2. Charakteristika školy

1.2.1. Poloha:

Mateřská škola Brno, Šromova 55, příspěvková organizace vznikla dislokací odloučeného pracoviště ZŠ a MŠ, Brno, Jana Brozkvy 3, příspěvková organizace a svoji činnost zahájila 1.1.2014.

Mateřská škola se nachází na okraji městské části v sídlištní zástavbě. Skládá se ze dvou budov propojených spojovacím krčkem. Disponuje 2 zahradami s dřevěnými herními prvky, ponky a dalším vybavením pro venkovní aktivity dětí. V okolí MŠ jsou převážně pole. Při vycházkách s dětmi je možné zajít k biotopu, který je od MŠ vzdálen cca 1 km a rybníkům Splaviska, kde je možné s dětmi pozorovat brouky a vodní ptactvo. V okolí MŠ se nenachází les.

Počet tříd: 5

Počet dětí ve třídě: 25

1.2.2. Zaměření školy:

Vzdělávání v mateřské škole vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Záměrem našeho programu je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést jej tak, aby na konci předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností schopnou zvládat aktivně a s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na něj běžně kladeny.

1.2.3. Významné projekty EVVO:

Mateřská škola je zapojena do projektu Recyklohraní, kde plní osvětové úkoly a prostřednictvím aktivit působí na děti v oblasti recyklace a třídění odpadů.

1.2.4. Další zajímavosti související s EVVO:

V každé třídě MŠ jsou nádoby na tříděný odpad. Do aktivit jsou zařazované činnosti s environmentálním zaměřením, odborné vzdělávací programy, vyrábění z přírodnin.

1.2.5. Podmínky vzdělávání

▪ Vybavení

Třídy MŠ jsou vybaveny vkusným dřevěným nábytkem s otevřenými skříněmi pro ukládání hraček. Většina her je umístěna v plastových boxech s popiskem. Ve třídě je knihovna s dětskými, ale i odbornými publikacemi.

Mateřská škola disponuje velkým množstvím didaktických pomůcek pro vzdělávání iv oblasti EVVO. Každá třída má lupy, obrazový materiál včetně atlasů, v některých třídách jsou zavedené environmentální koutky s přírodním materiálem. Každá třída má polytechnický kout s ponkem, náradím a možností vyrábění. V budově jsou živé květiny, výzdoba MŠ je tvořena z prací dětí.

▪ Životospráva

Součástí MŠ je školní jídelna, kde je dětem připravována plnohodnotná a vyvážená strava dle norem spotřebního koše. Do jídelníčku jsou zařazované zdravé potraviny (luštěniny, kuskus, cizrna, bulgur, pohanka a další), bezmasá zeleninová jídla a jsou doplňována dostatečným množstvím ovoce a zeleniny. Paní kuchařky používají minimálně dochucovačla, polévky vaří z čerstvé zeleniny. K dochucení pokrmů využívají bylinkový záhon na školní zahradě. Potraviny jsou nakupovány od smluvních dodavatelů. V MŠ nevaříme dietně. V případě alergií je možné se domluvit na upravení jídelníčku v podobě vynechání některé potraviny (mléka atd...), ale vyžaduje to zvýšenou spolupráci mezi rodičem a vedoucí školní jídelny.

▪ Psychosociální podmínky

Vzdělávací nabídka je bohatá a pestrá, kreativní a přizpůsobená mentalitě dětí předškolního věku. Děti mají po celý den možnost výběru z několika činností, jsou nenásilnou formou vedeny ke zkoumání, objevování, pozorování a experimentování. Ve vzdělávání vycházíme z prožitkového a situačního učení, zájmů a potřeb dětí.

Do činností jsou zařazované hry a vyrábění s přírodninami, péče o šneky Achatiny a ptáky. Děti jsou vedené k ochraně přírody, třídění odpadů a recyklaci.

▪ Organizace zajištění chodu MŠ

Každá třída má stanovené pevné režimové momenty, které jsou upravovány dle probíhajících aktivit a potřeb dětí. Dětem je dáván dostatečný prostor pro vznik spontánních her a mají možnost v nich setrvat celodenně. Aktivity jsou přerušované pouze v případě svačiny a odchodu na pobyt ven.

Ven chodí děti na 2 hodiny, v případě nepříznivého počasí (deště, extrémně silného větru, mrazu nebo horka) jsou pobyty venku zkracovány nebo vynechány zcela. Do programu MŠ jsou zařazovány polodenní výlety.

▪ **Řízení, personální a pedagogické zajištění**

Zaměstnanci mají možnost vzdělávat se v oblasti EVVO. Hojně využíváme vzdělávacích programů školského poradenského zařízení LIPKA a webinářů z Recyklohraní.

Vedení školy podporuje vzdělávání dětí v oblasti EVVO. Pravidelně obnovuje pomůcky a didaktický materiál. Snaží se o přeměnu zahrady a instalování EVVO prvků – jako jsou záhony, zachování pařezů, loggerů a další přírodní prvky atd.

▪ **Rodiče**

Mateřská škola má s rodiči velmi dobrou spolupráci.

MŠ pořádá 2x do roka zahradní akce pro rodiče a děti. Témata se různí, avšak vždy jsou nějak spojená s přírodou. Hry a činnosti jsou doplněné o vyrábění z přírodních materiálů (zdobení dýní, výroba jablkového svícnu atd...)

1.2.6. Organizace vzdělávání

Organizace s aktivitami EVVO počítá. V jarních a letních měsících je možné výuku přenést i do venkovních prostor, kde však chybí zázemí v podobě přístřešku a sedacího nábytku. Tým učitelů je s vizí EVVO v souladu, jsou aktivní a mají snahu překonávat překážky a hledat cesty, jak tuto problematiku do vzdělávání zařazovat.

1.2.7. Vzdělávací obsah

Školní vzdělávací program máme zaměřen na environmentální a polytechnickou výchovu. V závěru školního roku každá třída vyjíždí častěji na polodenní výlety k okolním rybníkům, do lesa a obor v blízkosti MŠ. Do vzdělávání zařazujeme témata spojená s přírodou, informace o zvířatech, rostlinách, energetických zdrojích i potřebě ochrany přírody. Dlouhodobými environmentálními záměry je vzbudit zájem a ohleduplnost k prostředí, ve kterém se dítě pohybuje, podporovat získávání zkušeností a chápání zákonitostí daného prostředí, rozvíjet povědomí o možnostech dítěte pozitivně ovlivňovat změny životního prostředí, zvyšovat motivaci k udržitelnosti kvality prostředí a jejímu zlepšování, podněcovat spolupráci na aktivitách, které vedou ke zlepšení prostředí. Dítě se na konci vzdělávacího procesu orientuje v prostředí, které ho obklopuje, a to jak v rovině přírody, techniky, tak i společnosti. Toto prostředí objevuje, zkoumá, zajímá se a pečuje o něj. Má vytvořené hlubší povědomí o svém prostředí a základy pro informované a zodpovědné rozhodování.

1.2.8. Evaluační systém

Mateřská škola má nastaven evaluační systém, který je rozepsán ve školním vzdělávacím programu. Evaluace probíhá v oblastech řízení školy, vzdělávacího procesu, autoevaluace pedagogických pracovníků, podmínek vzdělávání, spolupráce a kultury školy. V systému je nastavená i frekvence hodnocení.

Pro hodnocení plnění cílů z oblasti EVVO lze využít současného evaluačního systému školy. Oblast vzdělávacího procesu se hodnotí každý týden v pátek do evaluačních archů, které jsou součástí TVP.

Dále je environmentální oblast hodnocena jako součást třídního kurikula 3x ročně do dotazníků za každou třídu zvlášť a souhrnně pak v závěrečné zprávě na konci školního roku. V oblasti podmínek vzdělávání a spolupráce probíhá zhodnocení 1x ročně v červnu, taktéž do dotazníků.

1.3. SWOT ANALÝZA ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLE

1.3.1. Popis průběhu evaluace SWOT metodou

Dne 30.8.2023 proběhla schůzka v MŠ Brno, Šromova 55, příspěvkové organizaci za účelem zpracování SWOT analýzy environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

Schůzky se účastnili pracovníci školy z úseku pedagogického, provozního i úseku školní jídelny. Celkem environmentální problematiku MŠ zhodnotilo 13 lidí.

Navržené oblasti byly vyhodnoceny i s představiteli obce.

V úvodu paní ředitelka představila své vzdělávání v oblasti koordinátora EVVO a vysvětlila jeho důležitost pro další rozvoj organizace. Všem zúčastněným vysvětlila principy SWOT analýzy, stanovila pravidla, určila časoměřiče a zapisovatele.

Celá akce trvala necelé 2 hodiny. Všichni zúčastnění měli možnost vyjádřit své myšlenky, pocity a postřehy k danému tématu. Odpovědi nebyly hodnoceny, ale zapisovány ve srozumitelné podobě na velké archy papíru připevněné na zdi.

Pro lepší atmosféru bylo pro přítomné nachystáno drobné občerstvení.

SWOT analýza probíhala v příjemné atmosféře, ze začátku trochu nejisté. V průběhu evaluace se účastníci postupně uvolnili a občas bylo potřeba je i usměrnit v určených pravidlech nebo je vrátit k tématu, od kterého v rámci diskuze odbočili.

Výsledky SWOT analýzy odpovídají současnému stavu a nastavení chodu MŠ. Z evaluace vyplynulo, že MŠ mnoho *principů* EVVO již plní. Archy se zápisy zůstaly ve sborovně školy ještě týden k možnému dopisování postřehů. Nikdo další se ale již nevyjádřil.

Po zpracování všech zapsaných odpovědí vyzvala ředitelka školy pracovníky k přiřazení bodů dle priorit každého pracovníka. Na každý kvadrant SWOT analýzy byly určeny 4 body, které pracovníci rozdělovali k jednotlivým výrokům. Hodnotili všichni zúčastnění prvního kola SWOT analýzy, tj. 13 osob.

V silných stránkách vyšla nejlépe školní jídelna. Je to z důvodu, že již zařazujeme některá zdravá jídla, při vaření využíváme bylinek z vlastní zahrádky, zařazujeme bezmasá jídla a děti dostávají dostatek ovoce a zeleniny. Stejný počet bodů – 9 dostalo i recyklování materiálů v MŠ.

Nejslabší stránkou školy je zahrada. I když se snažíme přenášet vzdělávání do venkovních prostor, chybí nám zázemí, záhony a kompostér, zavlažování. Bylo by vhodné prostor zahrady více upravit pro environmentální vzdělávání. Za školní zahradou se jako další nejslabší oblast jeví energetická samostatnost budovy. I když umývárny jsou po rekonstrukci cca 10 let, nebyla zohledněna výměna splachovacích systémů, umístění bezdotykových baterií. V MŠ chybí nádoba na sběr dešťové vody, aby bylo možné její další využití.

Příležitost vidí kolegyně zejména v rozšíření zahrady o novou část a jejího upravení pro vzdělávání v environmentální výchově, částečném zalesnění a pořízení přírodních prvků. Po projednání SWOT analýzy se zřizovatelem se do příležitostí výrazně promítá i energetická úspora. V jednání je nyní pořízení solárních panelů a využití elektrické energie k chodu budovy. Největší hrozbu vidí kolegyně ve ztrátě přirozeného stínu na zahradě školy z důvodu přirozeného stárnutí stromů, v zákonech a nařízeních, které nás svazují a brání v maximálním

plnění principů EVVO. Hrozbou pro hodnotící jsou i finance, jejichž nedostatek by výrazně ovlivnil další práci a vzdělávání v oblasti EVVO.

1.3.2. Vyhodnocení SWOT analýzy EVVO

SILNÉ STRÁNKY

11 bodů	Školní jídelna – zařazuje zdravé potraviny, bezmasá jídla, využívá bylinek ze zahrady školy, děti mají dostatek ovoce a zeleniny, výběr ze dvou druhů pití (čaje a vody).
	Recyklace materiálů – máme nádoby na elektroodpad, baterie, jsme v projektu Recyklohraní, třídíme odpad ve třídách (papír, plast, sklo)
8 bodů	Personalistika –máme aktivní zaměstnance, nadšené pro EVVO, podporující vedení školy, školníka, který využívá materiálů k recyklaci – např. výroba nových produktů (sběrač odpadků, poličky ze starého obložení topení atd.)
6 bodů	Vzdělávání –využíváme k vyrábění odpadový materiál, přírodniny, vzděláváme prožitkem, MŠ disponuje dostatkem pomůcek pro terénní výuku, zavádíme mikrogreens, pečujeme o šneky
4 body	Stav budovy –máme venkovní rolety na oknech, zateplení, vyměněná okna, úsporné osvětlení led v budově A, přístřešek na kola
	Vybavení tříd – máme ponky ve všech třídách, dřevěné hračky a pomůcky
	Zahrady školy – máme hmyzí domečky, krmítka pro ptáky, dostatek přírodního stínu od stromů, plot zahrady osázený keři, motýlí keř, nerovnost terénu
3 body	Energetická šetrnost –využíváme směšovač vody, správný tlak, pereme bez aviváží, kupujeme vždy větší balení čisticích prostředků, opakovaně využíváme pomůcky-laminace
1 bod	Spolupráce s odbornými centry – účastníme se programů EVVO pro děti, vzděláváme pedagogické pracovníky

SLABÉ STRÁNKY

13 bodů	Zahrada –chybí kompostér, zavlažování dešťovou vodou, vyvýšené záhony, ovocné stromy a jedlé keře, pomůcky pro péči o zahradu, chybí přístřešek pro děti na terénní vzdělávání, zastínění větší plochy zahrady, nemáme pítka pro ptáky, chybí prostor s loukou, přírodní prvky jsou v omezené míře jen na zahradě naproti MŠ (pařezy, ponk, klacky).
12 bodů	Energetická šetrnost –chybí dvojí splachování WC, bezdotykové baterie na mytí rukou, nevyužíváme dešťovou vodu, prádlo sušíme v sušičce.
10 bodů	Vzdělávání –chybí zázemí na výuku venku na školní zahradě, často sekáme trávu – nemožnost pozorovat brouky, velmi zřídka probíhá výuka mimo budovu MŠ, ven se chodí jen na 2 hod a když je hezky; při vyrábění mícháme materiály – nerecyklovatelné výrobky, plýtváme papírem při kopírování omalováněk, při kreslení dětí; nevyužíváme recyklovaných papírů; nevedeme děti k péči o pokojové rostliny – provádí pouze provozní, máme mnoho plastových hraček ve třídách MŠ. Pouze ve dvou třídách jsou zvířátka – šneci Achatiny, jiná v MŠ nemáme, nechováme žížaly.
7 bodů	Budova –nemáme na střeše solární panely, MŠ není celá oplocená – mohlo by se využít více prostoru pro záhony nebo výsadbu louky

MATEŘSKÁ ŠKOLA BRNO, ŠROMOVA 55, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Šromova 55, Brno, PSČ: 643 00, email: mssromova@seznam.cz

6 bodů	Úklid-nenakupujeme ekologicky odbouratelné čisticí prostředky, máme malý sklad čisticích prostředků, neochota pracovníků uklízet po blátivém a deštivém pobytu venku, nedostatečné vybavení a prostory pro sušení oblečení dětí, neochota sušení školního prádla na školní zahradě, popř. ve spojovacím krčku
4 body	Školní jídelna – nevyužíváme bezobalových potravin, nevyužíváme biopotraviny, v jídelníčku máme hodně masa, nevaříme dietně (vegetariánsky), pro zavedení EVVO je nutné přepracování HACCAP
0 bodů	Spolupráce s rodiči v oblasti EVVO a širší veřejností městské části, zapojení do péče o školu např. při společných brigádách, prozatím nerealizujeme
0 bodů	Poloha školky -jsme okrajová MŠ – špatná dostupnost z okolních vesnic MHD (Rebešovice, Modřice a dalších) – zvýšená doprava auty, v okolí chybí les

PŘÍLEŽITOSTI

15 bodů	Zahrada –ve spolupráci se zřizovatelem zvětšení plochy zahrady, zalesnění, využívání dešťové vody, pořízení environmentálních prvků – kompostér, vyvýšené záhony, loggery atd.
13 bodů	Energetická úspora –ve spolupráci se zřizovatelem, popř. dalšími vypsány projekty-rekonstrukce umýváren a toalet dětí – inovace splachovacích systémů a pořízení bezdotykových baterií, pořízení odpojovače elektrických obvodů. Pořízení zelené střechy na přístřešek na kola, budovu B a krček, solární panely na střechu MŠ
8 bodů	Poloha školky – nejsme v centru města Brna, možnost vycházek do okolí – pole, biotop, dostupnost MHD (autobusy, vlak), nová výsadba stromů a keřů v prostoru MŠ i jejím okolí, program „chodíme pěšky“, který podporuje omezení dopravy auty do MŠ.
4 body	Spolupráce s centry EVVO na rozvoji MŠ a vzdělávacích programech pro děti, odborné exkurze Budova – získání finančních prostředků od obce na oplocení MŠ z přední části budovy A – péče o větší plochu zeleně Školní jídelna – zjištění si existence lokálních dodavatelů v blízkosti MŠ
3 body	Projekty s EVVO problematikou , získání dotace, možnost absolvování školení, studia koordinátora EVVO
1 bod	Spolupráce se ZŠ –návštěva ZOO koutku v ZŠ, společné EVVO aktivity s dětmi a koordinátorem EVVO ze ZŠ

HROZBY

9 bodů	Zahrada –stáří stromů – jejich úhyn a ztráta přirozeného stínu na zahradách, pořizovací cena herních prvků ze dřeva a jejich složitá údržba Normy (nejen hygienické), zákony předpisy Finance – nedostatek financí od zřizovatele, zvýšené ceny za biopotraviny, certifikáty potravin
7 bodů	Budova – při instalaci šetrného splachování hrozí nesnáz v podobě zastaralé kanalizace – zvýšení nákladů na opravu Personalistika – změna vedení školy, fluktuace kolektivu, nestabilita týmu, vyhoření zaměstnanců – neochota, lenost, věk
3 body	Doprava – ráno a odpoledne zvýšený výskyt aut u MŠ-neochota (spěch a stres) využívat MHD, ohrožení bezpečnosti dětí a nemožnost výuky v okolí MŠ

MATEŘSKÁ ŠKOLA BRNO, ŠROMOVA 55, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Šromova 55, Brno, PSČ: 643 00, email: mssromova@seznam.cz

	Vzdělávání – nedostatečné vybavení dětí na pobyt venku – dlouhá doba pobytu venku, v dešti – nedostatek oblečení dětí, časté nemoci, alergie – na rostliny, stromy roztoče a další
2 body	Volby – (MČ, MMB, KÚ...) – výměna vedení může vést k omezení spolupráce Rodiče – Nelibost rodičů při zavádění novinek, zvýšené náklady, nepořádek z bláta, špinavé oblečení, nelibost, strach z alergií, nemocí z dlouhého pobytu venku, z vysoké trávy – výskytu škodlivého hmyzu, klíšťat, zhoršených alergií dětí
1 bod	Fluktuace dětí – každé 3 roky odchod již spolupracujících rodičů a dětí.
0 bodů	Poloha školky –jsme okrajová MŠ – špatná dostupnost z okolních vesnic MHD (Rebešovice, Modřice a dalších) – zvýšená doprava auty, v okolí chybí les

Klíčové faktory, se kterými bude dále pracováno při stanovování dlouhodobých vzdělávacích a organizačních cílů:

SILNÁ STRÁNKA:

- **Školní jídelna:** nadále podporovat zařazování zdravých potravin do jídelníčku, využívání vypěstované zeleniny a bylinek. Využít možnosti přepracovat HACCAP a zapracovat do něj prvky EVVO – jako např. možnost nosit svačiny s sebou dopoledne ven, možnost odebírat potraviny i od lokálních dodavatelů
- **Recyklace materiálů:** pokračovat v recyklaci materiálů ve třídách, zařadit vzdělávací program, který bude pro děti přínosem, hlídat stav nádob na tříděný odpad, popř. zajistit jejich rychlou výměnu, pokračovat v projektu Recyklohraní v aktivním plnění úkolů
- **Personalistika:** Nadále využívat potenciál zaměstnanců, podporovat je v EVVO aktivitách.

SLABÁ STRÁNKA:

- **Zahrada:** usilovat o dovybavení školní zahrady prvky EVVO, zajistit projekt a realizaci zavlažování dešťovou vodou a vytvoření zázemí pro terénní výuku.
- **Energetická šetrnost:** Hledat možnosti využití úspory při spotřebě vody, sušení prádla.
- **Vzdělávání:** využít režimu dne a trávit více času v přírodě, ve venkovních prostorech, vést děti více k péči o své okolí, pokojové rostliny, zahradu.

PŘÍLEŽITOSTI:

- **Zahrada:** zvětšení zahrady a pořízení EVVO prvků, využívání zavlažování dešťovou vodou
- **Energetická úspora:** rekonstrukce splachovacích systémů v MŠ a zbudování zavlažování dešťovou vodou na zahradě školy. Pořízení solárních panelů na střešku školy.
- **Poloha školky:** využití polohy MŠ pro akce jako např. bezmotorová doprava, zavedení programů „chodíme pěšky“, zvýšená motivace rodičů o zapojení se do těchto výzev, ve spolupráci s obcí, zvýšení péče o stromy a zeleň v okolí MŠ.

HROZBY:

Školní vzdělávací program EVVO

- **Zahrada:** obava ze ztráty přirozeného stínu, zvýšená nutnost péče o zahradu a její prvky
- **Zákony a normy:** jejich dodržování, aplikace do systému
- **Finance:** hledat možnosti jiných zdrojů financování – dotace, projekty, sponzorské dary – při jejich nedostatku hrozí omezení EVVO aktivit a nerealizace plánovaných projektů

II. ŠKOLNÍ PROGRAM EVVO

Školní program EVVO vychází z předchozích analýz podmínek pro environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu naší mateřské školy. Při volbě dlouhodobých cílů jsme se opírali o náš Školní vzdělávací program “Krok za krokem, jdu životem...” č.j.: MŠ/140/2020, výstupy z analýzy SWOT a využili jsme dokumenty Cíle a indikátory pro EVVO a Metodický pokyn MŠMT k zajištění EVVO.

Obečným cílem EVVO v České republice je rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání, tj. jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí. *Viz cíle a indikátory pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v České republice, Ministerstvo životního prostředí, 2011.*

Vizi naší mateřské školy pro oblast EVVO:

Pobytem a procházkami v přírodě dostáváme víc, než hledáme...

Cílem naší školy je založit u dětí elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, které začíná v nejbližším okolí a končí globálními problémy celosvětového dosahu. Vytvořit u dětí základy pro otevřený zodpovědný postoj k životnímu prostředí, zabývat se prevencí znečišťování životního prostředí, nápravou vzniklých škod a prevencí nežádoucích zásahů. Děti vedeme k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka, technického světa a životního prostředí, jsou podporovány v aktivní účasti na ochraně a citlivém utváření životního prostředí.

Velmi hezky to vyjádřila paní Mgr. Emilie Strejčková, zakladatelka Ekologického centra hlavního města Prahy:

„Marie Terezie zahrnala děti do škol. Teď by měla přijít nějaká další Marie Terezie, která by děti aspoň trochu vyhnala ze škol. Tak, aby přišly do kontaktu s přírodou, aby učitelé nebrali čas věnovaný přírodě za ztracený, aby si uvědomili, že děti musí znát terén v normálních časových relacích. Děti se musí seznámit s normálním přírodním časem, s přírodními zákonitostmi. A to nejde poučováním ve třídě. Jako všechny děti učíme povinně číst, tak bychom je měli povinně – také v jejich zájmu – učit brát si informace z přírody. Jinak se totiž k trvale udržitelnému rozvoji nepropracujeme, budeme si o tom jen povídat.“

Školní program EVVO stanovuje dlouhodobé výchovně vzdělávací cíle EVVO a pro jejich podporu, také dlouhodobé organizačně rozvojové cíle. Dlouhodobé cíle jsou dále rozpracovány do dalších kategorií, na jejichž základě budou vznikat akční plány EVVO pro jednotlivé školní roky. Dokument je víceletý, platný po dobu 3 let, tj. do roku 2027.

Životní prostředí je ta část světa, se kterou je člověk ve vzájemné interakci, tj. kterou používá, ovlivňuje a které se přizpůsobuje. (UNESCO, 1967)

1. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ OBLAST

Dlouhodobé výchovně vzdělávací cíle strukturujeme podle Oblastí kompetencí dle dokumentu Cíle a indikátory EVVO:

Oblast kompetencí– VZTAH K PŘÍRODĚ

Dlouhodobý výchovně vzdělávací cíl:

1.1. Vzbuzování zájmu o přírodu a budování citové vazby k ní

Dílčí výchovně vzdělávací cíl:

1.1.1. Sledování a vnímání všemi smysly rozmanitosti a změn v přírodě

Očekávané výstupy k 1.1.1.

- Pozoruje a zkoumá proměny přírody během celého roku, vnímá změny barev
- Raduje se z jednotlivých etap ročního období a všímá si jeho typických znaků dokáže říci, jak se mění život člověka, zvířat a rostlin v souvislosti se změnou ročního období (ochranné zbarvení zvířat, hledání potravy, zimní spánek, zemědělství, tradice, rekreace, sporty atd...)
- Všímá si proměn počasí, jejich vlivu na bezpečí člověka, rostlin a zvířat (povodně, vichřice, tornádo, sucho, vedro...)
- Pěstuje a pozoruje rostliny v jednotlivých etapách jejího vývoje – osvojuje si návyky péče o ně, získává povědomí o dalším jejich využití, ochutnává je, čichá k nim
- Pozoruje zvířata a ptáky v nejbližším okolí MŠ, zajímá se o jejich potřeby a způsob života, poslouchá a přiřadí zvuky zvířat k obrázkům
- Dotýká se a zkoumá různé povrchy a dokáže je pojmenovat – kůra, šiška, peří, srst, list atd....
- Je citlivé ke zvířatům, pečuje o ně, zná jejich potřeby, vytváří si vztah k živému organismu

Prostředky k 1.1.1:

- Vycházky do přírody /pozorování, vyhledávání, určování – využívání EV pomůcek /lupy, dalekohledy, klíče, digitální pomůcky atd.../
- Poznávání a určování přírodnin všemi smysly
- Vyhledávání informací v encyklopediích
- Pozorování prostřednictvím digitálních technologií /mikroskopy, tablety.../
- Volné i řízené činnosti a hry s přírodninami – kámen, dřevo, písek, voda, bláto atd...
- Proměny vody v průběhu roku, extrémní projevy počasí – vichřice, povodně, sucho...
- pokusy s vodou, badatelské činnosti – chytání a měření objemu dešťové vody, měření teplot vzduchu i povrchu,
- vytvoření kalendáře počasí, tematické hry (např. na vítr – foukání do slámek ze slámy, Na mrazíka, pozorování jinovatky pod mikroskopem atd. ...)
- Výtvarné, grafomotorické a polytechnické činnosti s přírodninami
- Praktické činnosti na zahradě školy– péče o ni

- Poslech ptáků na školní zahradě, vyhledávání dle atlasu zvuků, sluchové hry – např.: najdi kamaráda (stejný zvuk), přiřazování obrázků ke zvuku ptáka, zvukové pexeso, využití digitálních technologií.
- Péče o zvířata chovaná v MŠ – krmení, čištění terária, koupání, hra a nové informace o jejich životě...
- Plnění úkolů v projektu Recyklohraní – témata daná projektem např. Voda, Elektrožrout, Opylovači v přírodě...

Metody hodnocení k 1.1.1.:

- Vyhodnocení správnosti řešení pomocí klíčů
- Formativní hodnocení výtvarných, grafomotorických a pracovních prací
- Komunitní a diskuzní kruhy - /rozhovor se zjišťujícími otázkami – ověření získaných vědomostí/
- Sebereflexe dětí – co mi bylo příjemné a co už ne
- Rozbor pozorovacích a pokusných aktivit dětí

Dílčí výchovně vzdělávací cíl:

1.1.2. Podporování příjemných pocitů z pobytu v přírodě, eliminování strachu a odporu z pobytu v přírodě

Očekávané výstupy k 1.1.2.:

- Vyjadřuje různými způsoby pocity z pobytu v přírodě (mimikou a neverbální komunikací, pohybem, kreslí přírodninami, slovně...)
- Cítí a uvědomuje si nutnost nastavení určitých pravidel při pobytu v přírodě (chodí po vyznačených cestách, kde není dovoleno jinak, odpadky odnáší zpět a třídí)
- Přizpůsobuje své hry tak, aby přírodě neublížoval, uvědomuje si rizika z neopatrného a nedbalého chování
- Využívá přírodu ke svým hrám, nepoškozuje ji, snaží se s ní splynout a využívat možností, které poskytuje k činnostem
- Raduje se z pohybu v přírodě a překonaných překážek, zvládá jednoduché pohybové činnosti lezení, skákání, překonání překážek – podlézání, přezení již spadlých stromů a větví, lezení na strom, nerovnost terénu a změny povrchu půdy – bláto, mráz, tráva
- Dokáže se přizpůsobit delšímu pobytu v přírodě (svačina, toaleta, dohled nad svými věcmi – batoh, oblečení...)
- Má radost z pobytu v přírodě, užívá si přírodního prostředí (lesa, louky, pole a prostředí okolo rybníků)
- Umí se přizpůsobit počasí a využívá jeho rozmanitosti ke svým hrám (déšť, bláto, hry s vodou, odpočinek v trávě, chůze na boso v trávě i ve vodě, spadlé listy na podzim...)
- Vnímá prostřednictvím všech smyslů a různých EVVO pomůcek (lupy, dalekohledy, zrcátka, klíče, digitální pomůcky atd.)
- Vnímá smysly zvuky a vůně lesa, hmatem prostředí okolo něj (kůra stromů, klacíky, kameny, voda, rosa, tráva, mech...)
- Užívá si vůně prostředí, je zodpovědné a citlivé k rostlinám, vnímá jejich rozmanitost a jejich další využití
- Zvládá hru s blátem, pískem, vodou, využívá ke hře dalších přírodnin (kamení, klacíky, tráva, voda...)

- Zachází citlivě s živočichy, vnímá rozmanitost drobných i větších živočichů, nebojí se k nim přiblížit, pozorovat je v jejich přirozeném prostředí, pod lupou...

Prostředky k 1.1.2.:

- Vycházky, výlety do okolí MŠ za každého počasí
- Překážkové dráhy v přírodě, pohybové hry s využíváním nerovnosti terénu
- Dobrodružné hry a činnosti v přírodě – využívá přírodnin ke hře – klacek, mech, šišky, listy, tráva, stromy
- Relaxační chvílky v přírodě – leh v trávě, poslech zvuků lesa, okolí rybníku
- Senzomotorické hry – vnímání všemi smysly /pozorování, naslouchání, cítění, dotýkání se, ochutnávky, malování přírodninami – kytkami, hlínou a blátem/
- Zkoumání, sbírání a pozorování broukoviště, mokřadů, bláta
- Výtvarné a polytechnické činnosti ve třídě i v přírodě
- Sběr přírodnin, hry s nimi, vytváření herbáře nejen s rostlinami, ale i živočichy (kresby dětí)
- Sběr léčivých rostlin, jejich sušení, vaření a ochutnávka čajů
- Zkoumání zvířecích stop, práce s EV pomůckami

Metody hodnocení k 1.1.2.:

- Hodnocení spontánního chování dětí v přírodě
- Rozhovor s dětmi o prožitcích z pobytu v přírodě
- Sdílení pocitů z ochutnávek produktů přírody – čaj, mikrogreens
- Rozhovor a sdílení pocitů dětí z her se smysly – hodnocení pomocí např. smajlíků, kamínků...
- Výtvarné zpracování zážitku – výstava v prostorách školy
- Zápis v TK

Oblast kompetencí – VZTAH K MÍSTU

Dlouhodobý výchovně vzdělávací cíl:

1.2. Cítění sounáležitosti s místem a regionem kde žijeme

Dílčí výchovně vzdělávací cíl:

1.2.1. Znalost místní krajiny, její jedinečnosti a orientace v nejbližším okolí

Očekávané výstupy k 1.2.1.:

- Zná místo, kde žije, místní krajinu a orientuje se v nejbližším okolí
- Zná cestu z bydliště do MŠ, má povědomí o kontejnerech na tříděný odpad, stromech, rostlinách, zvířatech a významných budovách, které cestou potkává
- Má vztah k blízkému okolí, všimá si změn v krajině v důsledku střídání ročního období a zásahů člověka
- Pojmenuje významné budovy svého okolí, přírodní památky v obci, rybníky, přírodní rezervace
- Zná významné osobnosti svého okolí (např. Mendel –hrášek, Ernest Mach – vlnostroj, kyvadlo), seznamuje se s pověstmi a legendami o svém okolí, vypráví o nich samostatně
- Účastní se aktivně výprav do okolí, bádání a zkoumání
- Zpracovává jednoduché projekty – kyvadlo, kladka, zkoumá jejich využití v přírodě

Prostředky k 1.2.1.:

- Vycházky, výlety do okolí MŠ
- Četba příběhů a pověstí o okolí MŠ, obce, ve které dítě žije
- Řízené objevování různých zajímavých míst v okolí školy
- Pokusy a bádání s přírodninami – kladka, kyvadlo, bláto na polních cestách, zamrzlé kaluže
- Pokusy při setí hrášku, pokusy s barvami – jak se mění
- Pozorování zvířat v okolí MŠ (polní cesty, rybníky) – bažanti, zajáci, ptáci, labuť
- Návštěva přírodovědného muzea, ZOO Brno, centra Brna – radnice a parky sběrného dvoru
- Práce s kartografickými značkami, dopravními značkami, lupami a dalšími EVVO pomůckami, orientace v jednoduché mapě
- Projektování, krokování, práce s mapou a buzolou
- Výtvarné a pracovní ztvárnění okolí MŠ (významné budovy, rybníky)

Metody hodnocení k 1.2.1.:

- Hodnocení postojů dítěte ke změnám v jejich okolí – tohle se mi líbí, tohle ne a proč
- Pozorování a hodnocení dětí při činnostech (např. práci s mapou)
- Procházky dle vytvořených map – ověření správnosti provedení a orientace se v nich
- Hodnocení spontánního chování dětí v přírodě
- Vyhodnocení výtvarných a pracovních činností (zážitek z výletu, vytvoření svého domu atd.), výstava prací.

Dílčí výchovně vzdělávací cíl:

1.2.2. Posílení vztahu k okolí skrze přímé činnosti a prožitky, zapojení se do oslav, významných událostí

Očekávané výstupy k 1.2.2.:

- Pozorování stavu, srovnání a hodnocení jevů ve svém okolí (zahrada a okolí MŠ, cesta do školy, budovy obce, památky města Brna)
- Rozliší vhodné a nevhodné chování v přírodě, ve svém okolí, dokáže odhadnout důsledky nevhodného chování
- Využívá ke svým hrám zahrady, zákoutí, okolí MŠ –“tajná, oblíbená” místa
- Raduje se z pobytu v přírodě, dokáže vyjádřit pocit mám rád x nemám rád...
- Využívá přírodu k odpočinku i práci, vnímá její rozmanitost a členitost, nachází v ní využití pro svoji hru
- Všimá si změn a zajímá se o dění v nejbližším okolí, bádá, proč ke změnám došlo, dokáže popsat, zda se mu daná změna líbí či ne a proč.
- Plánuje si výlety do okolí, má potřebu zkoumání a objevování nových míst
- Aktivně se podílí na třídění odpadu
- Dokáže pečovat o školní zahradu, ale i o okolí MŠ
- Účastní se aktivně akcí na zahradě školy i v obci (brigády, slavnosti) a akcí na ochranu či zkrášlení dané lokality
- Aktivně plní úkoly z projektu Recyklohraní

Prostředky k 1.2.2.:

- Didaktické hry zaměřené na EV na různých místech (MŠ, zahrada, okolí školy, místa v obci)

- Pracovní listy zaměřené na rozlišení vhodného a nevhodného chování v přírodě, rozhovory, modelové situace
- Pracovní činnosti na zahradě – hrabání listí, péče o stromy, keře a rostliny
- Vycházky a výpravy do okolí MŠ, pozorování změn v krajině, bádání a zkoumání
- Řízené objevování různých zajímavých míst v okolí školy
- Meditace v přírodě (v lese, na louce, u vody, ...)
- Volná hra dětí v přírodě, pohyb v co nejvíce členitém přírodním prostředí
- Plnění úkolů v projektu “Recyklohraní”
- Aktivní zapojení se do akcí: “Ukličme svět, uklidme Česko”, „Chodíme pěšky“, oslav dne Země, Stromů a dalších

Metody hodnocení k 1.2.2.:

- Hodnocení spontánního chování dětí v přírodě (dítě ví, jak se správně v přírodě chovat)
- Dítě hodnotí, jaké změny v okolí MŠ se mu líbí a které ne, jaké z toho má pocity
- Vyhodnocení rozhovoru s dětmi (dětí vyjmenují příklady vhodného a nevhodného chování v přírodě)
- Vyhodnocení fotodokumentace – fotografie z vycházek – správné a nesprávné akce, situace, předměty v přírodě
- Komunitní a diskuzní kruh na téma ochrany přírody a vyhodnocení

Oblast kompetencí –EKOLOGICKÉ DĚJE A ZÁKONITOSTI

Dlouhodobý výchovně vzdělávací cíl:

1.3. Porozumění základním ekologickým dějům a zákonitostem, osvojení si poznatků a dovedností, které povedou k pochopení sounáležitosti člověka s přírodou

Dílčí výchovně vzdělávací cíl:

1.3.1. Pochopení významu vody a koloběhu vody v přírodě, osvojení si dovedností a postojů k šetrnému zacházení s vodou

Očekávané výstupy k 1.3.1.:

- Popíše a vysvětlí dle obrázků koloběh vody v přírodě
- Chápe, v rozsahu přiměřeném věku, funkce vody v přírodě – nositelka života, termostat, utváření přírody, erozní funkce, vodní společenství...
- Pojmenuje podoby vody (potok, řeka, rybník, moře, mokřady...) vysvětlí základní rozdíly mezi nimi a popíše principy proměn u skupenství (voda, pára, led, sníh). Chápe a dokáže pojmenovat, proč je pestrost podob vody důležitá pro krajinu, jaké funkce v ní plní a jaké mají změny vliv na přírodu a život živých organismů
- Zná některé organismy, které žijí u vody nebo ve vodě, jejich charakteristiku, potřeby
- Uvědomuje si význam vody pro život člověka, rostlin a živočichů, rizika spojená s jejím nedostatkem i přebytkem.
- Má povědomí o ochraně vody, ví, k čemu se používá a jak s ní šetřit (chytání dešťové vody a její následné využití, dvojí splachování WC, přerušované sprchování, mytí rukou...) a získané poznatky aplikuje do praxe (zalévá pouze dešťovou vodou, při mytí štětců a kelímků využívá misku s vodou nikoliv tekoucí vodu, šetří s vodou při mytí rukou – pokus s vodou, kolik jí proteče při mytí s úsporou a bez ní, využití špuntu...)

Prostředky k 1.3.1.:

- Vycházky k rybníkům, potokům v okolí MŠ
- Pozorování zvířat žijících u vody, jejich chování, změn vodní plochy v důsledku změn počasí
- Pokusy s vodou v různých skupenstvích, seznámení s jejími vlastnostmi (hustota, čistota), měření spotřeby vody, měření vypařování vody v různých ročních obdobích
- Pokusy s kapénkovou závlahou, s nedostatkem či přebytkem vody (pokusy s rostlinami – sucho, záplavy, přelévání), “den bez vody” – jaký dopad to má na rostliny, člověka, zvířata.
- Smyslové hry s vodou
- Poslech vody–relaxační hudba – déšť, prales, bouřka, napodobování zvuků vody, poslech vážné hudby – např. Vltava od Bedřicha Smetany
- Péče o květiny a živočichy – zalévání, doplňování pitného režimu, vnímání potřeby pití u člověka
- Názorný příklad pedagogů při mytí rukou, při zalévání
- Zavedení úsporného opatření “sběru zbytkové vody” (dešťové vody, vody, co se nedopije v konvici na pitný režim...) a její následné využívání
- Instalace pítek pro ptáky a hmyz, pozorování dětí
- Četba příběhů s environmentálními náměty (např.: Dobrodružství kapky rosy, Jan Kratochvíl a Pavla Kriglová, Metodická publikace „Studánky víly Rozárky“)
- Práce s obrazovým materiálem – koloběh vody, praktické ztvárnění
- Polytechnické činnosti – výroba dešťové trubky
- Vzdělávací program ve školském centru pro ekologické vzdělávání v Brně –Jezírko v Soběšicích

Metody hodnocení k 1.3.1.:

- Komunitní kruh – ověření získaných znalostí zjišťujícími otázkami
- Vyhodnocení pozorování dětí při činnostech
- Vyhodnocení výtvarných, grafomotorických a pracovních činností, pracovní listy k ověření pochopení problematiky
- Koncert s nástroji
- Fotodokumentace – reflexe

Dílčí výchovně vzdělávací cíl:

1.3.2. Pochopení koloběhu života v přírodě a významu (místa) všech organismů v ní, podílení se na tvorbě podmínek pro optimální život rostlin a živočichů, na eliminaci a třídění odpadu

Očekávané výstupy k 1.3.2.:

- Respektuje právo na život každého živého organismu – zvířete, rostliny i člověka
- Popíše nebo nakreslí vývoj rostliny (semínko, první lístky, stonek, květ, plod)
- Zná koloběh života – potravní pyramidu. Chápe, že člověk je součástí tohoto koloběhu, vrcholem pyramidy.
- Uvědomuje si životní potřeby jednotlivých živočichů, rozlišnost způsobu jejich života (souše, voda, vzduch, býložravci, masožravci, všežravci, život ve dne a v noci, savci, ptáci, ryby...)

- Zná a popíše vývojová stádia některých živočichů (např. žáby, motýla, mravence a dalších)
- Uvědomuje si význam potravního řetězce v přírodě, jakou roli v něm hrají rostliny, zvířata a člověk, uvede několik příkladů.
- Zná a dokáže popsat význam kompostování – životní prostor pro jiné živočichy, zdroj živin pro pěstování
- Chápe, že stromy a rostliny vyžadují péči (plevelení, kypření, zalévání), že o rostliny a plodiny pěstované na záhonech se musí starat a snaží se o to.
- Chápe, že péče o rostliny se mění v důsledku počasí a ročních období, že plodiny musíme zpracovat do určité doby (okamžitá spotřeba – zásoby ve formě zavařování, mražení, sušení...)
- Ví jak třídit odpad a aktivně tak činí samostatně nebo s dopomocí – nádoby na tříděný odpad, bio odpad, kompostování
- Ví, že tříděním odpadu přispívá k ochraně planety, že je třeba odpad eliminovat – šetřit s materiály, jídlem, nemíchat materiály a aktivně se o to snaží

Prostředky k 1.3.2.:

- Vycházky do přírody, pozorování rostlin a chování živočichů
- Didaktické pomůcky – obrazový materiál, 3D pomůcky vývojového stadia žáby a motýla, puzzle – potravní řetězec v přírodě, více vrstvé puzzle – vývoj včely, mravence, žáby a motýla
- Práce s encyklopediemi, vyhledávání obrázků
- Četba a prohlížení publikací jako např. „Z larvy včela, z kukly motýl“, „Z vejce slepice, ze semínka slunečnice“, „Z jehněte ovce, z pulce žába“
- Písnička s pohybem „Čarodějnice“ (housenka, kukla, motýl)
- Napodobování pohybu živočichů a rostlin v různých stádiích vývoje života (např.: žabí skoky, lezení housenky, let motýla, růst rostlinky ze semínka)
- Výtvarné a pracovní ztvárnění života motýla, práce s přírodninami a netradičním materiálem
- Hry a pokusy nejen s přírodninami – písek, hlína, voda – zkoumání vlastností hmatem, pokusy se vzduchem (helium, oxid uhličitý...), určování vlastností (kulatý, chlupatý, dlouhý, krátký, vysoký, malý)
- Péče o školní záhony, práce s náčiním
- Kompostování, péče o kompostér – spolupráce se školní jídelnou
- Zpracování potravin různými metodami
- Pozorování klíčení rostlin a semen, pozorování šneků při krmení
- Stanovení pravidel pro šetření s materiálem a energiemi (kreslíme na papír z obou stran, u jídla si bereme méně a jdeme si přidat, když něco nechci, zeptám se kamaráda a daruji mu jídlo, při mytí rukou a splachování WC šetřím vodou, zhasínáme, tam kde nejsme...)
- Návštěva ZOO Brno, komentované krmení zvířat, návštěva Papilonia– Motýlího domu v Brně
- Odborná exkurze v SAKO – firma na svoz odpadu v Brně, exkurze do Ekodvoru v místě MŠ, rozhovor s pracovníkem, prohlídka prostor
- Při vycházkách vyhledávání popelnic na tříděný odpad, pravidelné vynášení odpadu do nádob k tomu určených v blízkosti MŠ nebo na kompost na zahradě školy.

Metody hodnocení k 1.3.2.:

- Komunitní kruh – rozhovor, zjišťující otázky, otázky s chybou
- Vyhodnocení spontánních her dětí s didaktickými a EVVO pomůckami
- Vyhodnocení pokusů s rostlinami
- Vyhodnocení výtvarných a pracovních aktivit
- Ochutnávka zpracovaných produktů – marmelády, zavařeniny, sušené ovoce
- Fotodokumentace – reflexe z výletů a exkurzí
- Osvědčení z Recyklohraní za splněné úkoly

2. ORGANIZAČNÍ OBLAST

Organizační cíle volíme pro oblasti doporučené Metodickým pokynem MŠMT pro zajištění EVVO.

Oblast– VZDĚLÁVÁNÍ VŠECH ŽÁKŮ /PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ EVVO V CELÉ ŠKOLE/

Dlouhodobý organizační cíl:

2.1. Zajištění dostatku personálu pro vzdělávání dětí v oblasti environmentální

Dílčí organizační cíl:

2.1.1. Zřízení pozice koordinátora EVVO a upevnění jeho pozice v organizaci

Prostředky k 2.1.1.:

- Ukončení studia koordinátora EVVO –10/2024
- Prezentace poznatků ze studia a následných vzdělávání na poradách školy – průběžně do 2027
- Vypracování plánu EVVO v MŠ 8/2024
- Představení plánu realizace EVVO v dalších letech v MŠ, úvodní porada MŠ – 8/2024
- Zavedení zápisů o realizaci EVVO do třídních knih –8/2024
- Oslovení rodičů, seznámení je s aplikací EVVO do vzdělávání – 9/2024
- Pomoc při zavádění EVVO do programu MŠ – tematické schůzky s kolegyněmi, metodické vedení – průběžně do 6/2027

Metody hodnocení k 2.1.1.:

- Osvědčení o absolvování semináře
- Zápis z jednání s kolegyněmi
- Vypracovaný plán EVVO
- Fotodokumentace z činností s dětmi a zavádění nových prvků

Rizika k 2.1.1.:

- Neochota kolegyně zavádět nové poznatky, činnosti
- Nedostatečné motivační schopnosti koordinátora pro získání týmu
- Špatný vzor dospělých – EVVO není součástí života některých dospělých
- Administrativní zátěž – vypisování plánů k EVVO, zápisy do TK navíc, vymýšlení nových činností a jejich popis
- Špatná spolupráce s rodiči

Dílčí organizační cíl:

2.1.2. Zajištění překryvu pedagogických pracovníků při vzdělávání dětí mimo budovu, v terénu

Prostředky k 2.1.2.:

- Porada s vedením školy – zmapování možností překryvu u pedagogických pracovníků, asistentů pedagoga, školního asistenta – 8/2024
- Vytyčení priorit – dny v týdnu, které budou třídy trávit celodenně venku - 9/2024
- Naplánování překryvu pedagogických pracovníků – pedagogů a asistentů pedagoga tak, aby při celodenním pobytu třídy venku byly vždy přítomni 2-3 pracovníci – 9/2024
- Pravidelné kontroly funkčnosti – průběžně 9/2024-6/2027

Metody hodnocení k 2.1.2.:

- Formulář s přehledem výše úvazků v organizaci u jednotlivých pg pracovníků
- Rozpis přímé vzdělávací činnosti u jednotlivých pg pracovníků
- Vyhodnocení funkčnosti – formulář a přijetí opatření pro další školní rok
- Fotodokumentace z akcí

Rizika k 2.1.2.:

- Pracovní neschopnosti a nepřítomnosti pedagogických pracovníků z různých důvodů
- Neochota brát přespočetné hodiny nad rámec povinných

Dílčí organizační cíl:

2.1.3. Zapojení nepedagogických pracovníků do organizace vzdělávání dětí v terénu, mimo budovu MŠ

Prostředky k 2.1.2.:

- Porada s vedením školy – zmapování možností využití nepedagogických pracovníků k dopomoci při venkovním vzdělávání, vytyčení možností dopomoci – 8/2024
- Vytyčení priorit – dny v týdnu, ve které budou jednotliví pracovníci potřeba - 9/2024
- Vytyčení aktivit u provozních pracovníků, u pracovníků školního stravování
- Vytyčení dopomoci – přehled činností a nastavení nových náplní práce – 9/2024
- Pravidelné kontroly funkčnosti – průběžně 9/2024-6/2027

Metody hodnocení k 2.1.2.:

- Formulář s přehledem výše úvazků v organizaci u jednotlivých nepedagogických pracovníků
- Náplň práce s vytyčením nových pracovních povinností v oblasti dopomoci při vzdělávání dětí v oblasti EVVO u provozních (dopomoc při sebeobsluze dětí, při venkovních pracích, zapojování dětí do běžných denních činností – zalévání kytek, péče o zahrady, záhony s bylinkami...)
- Náplň práce s vytyčením nových pracovních povinností v oblasti dopomoci při vzdělávání dětí v oblasti EVVO u pracovníků školního stravování (využívání záhonů s bylinkami, chystání svačin na celodenní pobyt venku, příprava jídla do venkovních prostor, setrvání u bezmasých jídel,)

- Vyhodnocení funkčnosti – formulář a přijetí opatření pro další školní rok
- Fotodokumentace z akcí

Rizika k 2.1.2.:

- Pracovní neschopnost a nepřítomnost pracovníků na úsecích
- Neochota brát přesčasové hodiny nad rámec povinných
- Neochota přijmout změnu pracovní náplně
- Neochota zaimplementovat změny do dokumentů MŠ (HACCAP, pracovní náplně atd.)

Oblast –VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH I NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ V OBLASTI EVVO

Dlouhodobý organizační cíl:

2.2. Rozšiřování a prohlubování znalostí v oblasti EVVO u zaměstnanců

Dílčí organizační cíl:

2.2.1. Účast pedagogických pracovníků na semináři zaměřeném na environmentální výchovu

Prostředky k 2.2.1.:

- Zmapování vypsaných seminářů nejen v Jihomoravském kraji – průběžně do 8/2027
- Účast na semináři pro celou sborovnu – do 8/2027
- Oslovení lektorů EVVO pro seminář konaný v MŠ Šromova 55 - do 8/2027
- Každý pedagogický pracovník se zúčastní alespoň jednoho semináře zaměřeného na environmentální výchovu– průběžně do 8/2027

Metody hodnocení k 2.2.1.:

- Osvědčení o absolvování semináře
- Prezentace a předání poznatků a informací ze semináře na pedagogické radě
- Zápis z pedagogické rady o prezentaci a předání informací ze semináře

Rizika k 2.2.1.:

- Neochota pracovníků vzdělávat se
- Nedostatečná nabídka seminářů na trhu
- Nekvalitní předání informací kolegyním na poradě

Dílčí organizační cíl:

2.2.2. Účast nepedagogických pracovníků na semináři zaměřeném na téma „Environmentálně udržitelný provoz budovy“

Prostředky k 2.2.2.:

- Zmapování konaných seminářů ve městě Brně a nejbližším okolí – průběžně do 6/2027
- Každý nepedagogický pracovník se zúčastní alespoň jednoho semináře zaměřeného na environmentálně udržitelný provoz budovy školy /úspora energií, nové technologie, udržitelný provoz budovy, nové trendy a ekologické prostředky v úklidu atd.../

- Samostudium provozních pracovníků v oblasti environmentálně udržitelném provozu školy – do 6/2027
- Studium pracovníků školní jídelny v oblasti zdravého stravování, zařazování bezmasých jídel do jídelníčku, využívání bylin ze školní zahrady – průběžně do 6/2027

Metody hodnocení k 2.2.2.:

- Osvědčení o absolvování semináře, prezentace ze samostudia
- Prezentace a předání poznatků a informací ze semináře na provozní radě
- Zápis z pedagogické a provozní porady o prezentaci a předání informací ze semináře

Rizika k 2.2.2.:

- Neochota pracovníků vzdělávat se
- Zástupy a práce přesčas v době vzdělávání se pracovníka
- Fluktuace zaměstnanců
- Nedostatečná nabídka seminářů na trhu

Oblast – MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ EVVO

Dlouhodobý organizační cíl:

2.3. Zajištění dostatečného množství a rozmanitosti funkčních EV prvků na zahradě

Dílčí organizační cíl:

2.3.1. Vybavení environmentálními pomůckami k údržbě zahrady

Prostředky k 2.3.1.:

- Svolení porady k tématu (dětské náčiní k údržbě zahrady– rukavice, hrábě, konvičky, motyčky, nůžky, vybavení polytechnických ponků...) – 9/2024
- Sestavení rozpočtu nákladů – 10/2024
- Oslovení dodavatelů – výběr vhodných produktů – 3/2025
- Nákup, pořízení produktů – 4-6/2025

Metody hodnocení k 2.3.1.:

- Faktury o zaplacení
- Fotodokumentace
- Certifikace výrobků – shoda materiálů

Rizika k 2.3.1.:

- Nedostatek finančních prostředků v rozpočtu školy
- Nevypsání dotačního programu
- Neochota pracovníků pracovat s pomůckami

Dílčí organizační cíl:

2.3.2. Rozšíření školní zahrady a zlepšení jejího prostředí o přírodní prvky

Prostředky k 2.3.2.:

- Jednání se zřizovatelem ohledně rozšíření školní zahrady– stanovení termínu 1/2025

- Oznámení na poradě školy záměru zrenovovat školní zahradu za pomoci pracovníků školy – představení vize– 5/2025
- Sestavení projektu (výsadba nových ovocných keřů, informačních, tematických a interaktivních cedulí, přírodních prvků na zahradě školy) průběžně – 5/2025
- Sestavení rozpočtu nákladů – 8/2025
- Oslovení dodavatelů – výběr vhodných produktů – 2026-2027
- Nákup produktů, realizace výsadby– 4/2026–6/2027

Metody hodnocení k 2.3.2.:

- Faktury o zaplacení
- Výběrové řízení na zahradnickou firmu
- Projektová dokumentace – výsadba keřů, umístění EV prvků
- Fotodokumentace
- Certifikace výrobků – shoda materiálů

Rizika k 2.3.2.:

- Nedostatek finančních prostředků v rozpočtu školy
- Nevypsání dotační program
- Nedostatečný projekt – špatná vizualizace a následná realizace
- Neochota pracovníků podílet se na výsadbě a péči o školní zahradu

Oblast – ENVIRONMENTÁLNĚ VHODNÝ PROVOZ ŠKOLY A ŠKOLNÍHO AREÁLU
Dlouhodobý organizační cíl:

2.4. Ekologicky udržitelný provoz budovy a zahrady MŠ

Dílčí organizační cíl:

2.4.1. Zavlažování zahrady dešťovou vodou

Prostředky k 2.4.1.:

- Jednání se zřizovatelem, zmapování situace – 1/2025
- Vytvoření projektové dokumentace – 2/2025
- Sestavení grantové žádosti – 2025
- Zajištění financí – zřizovatel, dotační program – 2026
- Vyřízení povolení ke stavbě – 2026
- Vypsání výběrového řízení na zakázku a výběr vhodného dodavatele – 2026

Metody hodnocení k 2.4.1.:

- Projektová dokumentace
- Faktura o zaplacení zakázky
- Kolaudační rozhodnutí
- Fotodokumentace
- Článek v časopisu Chrlické OKO o realizaci projektu v MŠ

Rizika k 2.4.1.:

- Neochota zřizovatele realizovat projekt
- Nedostatek finančních prostředků, nevypsání dotace

Dílčí organizační cíl:

2.4.2. Zřízení fotovoltaiky na střechu školy

Prostředky k 2.4.2.:

- Jednání se zřizovatelem, zmapování situace – 8/2024
- Oslovení odborné firmy – vytvoření projektové dokumentace – 2026
- Zajištění financí – zřizovatel, dotační program, firma – 2027
- Příprava prostoru, realizace zakázky – 2027
- Proškolení personálu v oblasti fotovoltaiky – po realizaci 2027

Metody hodnocení k 2.4.2.:

- Projektová dokumentace
- Smlouva a dohoda o provedení zakázky
- Faktura o zaplacení zakázky
- Kolaudační rozhodnutí
- Fotodokumentace
- Článek v časopisu Chrlické OKO o realizaci projektu v MŠ
- Kontrola správnosti a funkčnosti dle aplikace

Rizika k 2.4.2.:

- Neochota zřizovatele realizovat projekt
- Nedostatek finančních prostředků, nevypsání dotace
- Nevhodné podmínky budovy MŠ – špatná statika, poloha ...

Dílčí organizační cíl:

2.4.3. Rekonstrukce splachování dětských toalet

Prostředky k 2.4.3.:

- Jednání se zřizovatelem, zmapování situace – 8/2024
- Vytvoření projektové dokumentace, návrh řešení – 2025
- Zajištění financí – zřizovatel, dotační program – 2026
- Vypsání výběrového řízení na zakázku a výběr vhodného dodavatele – 2026
- Účast na kontrolních dnech

Metody hodnocení k 2.4.3.:

- Projektová dokumentace
- Zápisy ve stavebním deníku
- Faktura o zaplacení zakázky
- Fotodokumentace
- Článek v časopisu Chrlické OKO o realizaci projektu v MŠ

Rizika k 2.4.3.:

- Neochota zřizovatele realizovat projekt
- Nedostatek finančních prostředků, nevypsání dotace

Dílčí organizační cíl:

2.4.4. Udržení ekologického provozu školní jídelny

Prostředky k 2.4.4.:

- Úzká spolupráce vedoucí školní jídelny a koordinátora EVVO, zapracování nových pravidel a postupů do HACAP – průběžně po celé období 2024-2027
- Zařazování zdravých potravin, luštěnin, bezmasých jídel do jídelníčku v souladu se spotřebním košem. – průběžně
- Využívání bylin a dalších potravin k dochucování pokrmů ze zahrady MŠ /jaro–podzim/
- Nákup potravin ve větších baleních, nákupy od lokálních dodavatelů – průběžně

Metody hodnocení k 2.4.4.:

- Objednávky a faktury k proplacení
- Jídelní lístky
- Prezentace v místním časopisu OKO
- Rozhovory s dětmi, evaluační dotazníky od rodičů

Rizika k 2.4.4.:

- Fluktuace zaměstnanců, odchod zaměstnanců do důchodu
- Neochota zaměstnanců
- Nedostatek finančních prostředků
- Pravidla a kvóty spotřebního koše, hygienické vyhlášky

Dílčí organizační cíl:

Zajištění péče o zeleň školní zahrady

Prostředky k 2.4.5.:

- Pravidelná kontrola stavu zeleně na školní zahradě– srpen 2024 a dále 1x za měsíc
- Zajištění odborného posudku na stromy, pozorování stavu ostatních dřevin - 9/2024
- Zajištění pravidelné údržby stromů a keřů, jejich ořez – dle potřeby v období jaro /podzim
- Hnojení a pravidelná zálivka – průběžně
- Spolupráce s dendrology, konzultace současného stavu, hledání řešení do budoucnosti – 9/2024

Metody hodnocení k 2.4.5.:

- Zápisy v kontrolním deníku
- Zpráva o stavu dřevin na školní zahradě – znalecký posudek
- Faktura od prořezu rostlin

Rizika k 2.4.5.:

- Mimořádné přírodní pohromy – vichřice, hurikán, bouřky nebo abnormální sucho
- Neochota zaměstnanců k zavlažování a péči o rostliny a stromy
- Nedostatek finančních prostředků ke spolupráci se zahradnickou firmou, dendrology.

Dílčí organizační cíl:

Zajištění financí na projekty EVVO

Prostředky k 2.4.6.:

- Pravidelná kontrola vypsaných dotačních programů a grantů
- Nepravidelné schůzky se zřizovatelem, konzultace a hledání řešení stavu
- Schůzky v prostorách MŠ – ukázka současného stavu

Metody hodnocení k 2.4.6.:

- Zápisy v kontrolním systému EVVO
- Žádosti o grant, dotace
- Zápisy z jednání se zřizovatelem

Rizika k 2.4.6.:

- Nevypsané dotační programy
- Nedostatečná úroveň napsaných žádostí a jejich následné zamítnutí
- Volby obecní, do zastupitelstva a fluktuace současného vedení obce

Oblast –SPOLUPRÁCE ŠKOLY S OKOLÍM V OBLASTI EVVO

Dlouhodobý organizační cíl:

2.5. Rozvoj spolupráce s okolím MŠ v oblasti EVVO

Dílčí organizační cíl:

2.5.1. Prohloubení spolupráce školy s rodiči a obyvateli obce v oblasti EVVO

Prostředky k 2.5.1.:

- Stanovení plánu spolupráce s rodiči – porada 8/2024
- Představení plánu spolupráce na třídních schůzkách – 9/2024, doplnění poznámek a poznatků od zákonných zástupců dětí
- Realizace akcí s rodiči – brigády, společné aktivity na zahradě školy – průběžně 9/2024–6/2025
- Společné zapojení občanů Chrlic a dětí z MŠ do akcí – Den Země, Uklid'me Česko – dle vypsaného termínu, Tříkrálová nebo Velikonoční stezka, stezka ke dni Země a dalších s environmentálními úkoly – průběžně 2024-2025

Metody hodnocení k 2.5.1.:

- Vypracovaný plán s vytyčenými body spolupráce
- Prezenční listina z akcí
- Fotodokumentace
- Článek v časopisu Chrlické OKO o realizaci spolupráce

Rizika k 2.5.1.

- Neochota občanů Chrlic a rodičů dětí MŠ se akcí účastnit
- Neochota pedagogických pracovníků akce vymýšlet a realizovat
- Vyhoření koordinátora
- Špatná propagace akcí

Dílčí organizační cíl:

2.5.2. Prohloubení spolupráce školy s dalšími organizacemi a středisky EVVO

Prostředky k 2.5.2.:

- Stanovení frekvence aktivit v odborných centrech – 8/2024
- Oslovení center o spolupráci (myslivci, Lipka, Otevřená zahrada Brno, Lesy ČR) – stanovení možného termínu realizace 8-9/2024
- Oslovení rodičů – sponzorů – 9/2024
- Vytyčení finančních prostředků na realizaci odborných seminářů

Metody hodnocení k 2.5.2.:

- Vypracovaný plán s odbornými akcemi, programy
- Faktura k zaplacení
- Fotodokumentace
- Zápisy v třídních knihách, poznámky v TVP, hodnocení v diagnostikách dětí
- Článek v časopisu Chrlické OKO o realizaci spolupráce

Rizika k 2.5.2.

- Nedostatečná, nevhodná nabídka environmentálních programů na trhu
- Vysoká časová náročnost dojezdu do center, lesa – porušování pevných režimových momentů dětí
- Nedostatečné finanční zajištění akcí
- Nekvalitní služby lektorů